



สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง "ปัญหาการใช้สื่อการสอนสำหรับฝึกสอนสังคมศึกษาของนักศึกษาวิทยาลัยครู" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาวิทยาลัยครูเกี่ยวกับวิธีการที่สถาบันฝึกหัดครูควรจะจัดขึ้น เพื่อสนองความต้องการของนักศึกษาวิทยาลัยครูในด้านสื่อการสอน และศึกษาปัญหาของนักศึกษาวิทยาลัยครูที่ฝึกสอนวิชาสังคมศึกษาเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน นอกจากนี้ ยังหาแนวทางในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้านการใช้สื่อการสอนแก่นักศึกษาวิทยาลัยครูที่มีประสิทธิภาพในการสอนที่ยั่งยืน/ผลการวิจัยเรื่องนี้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการสอนวิชาการศึกษาให้สอดคล้องกับการนำสื่อการสอนไปใช้ เช่น เพิ่มความรู้และทักษะในการผลิต และการใช้สื่อการสอนให้เหมาะสมกับระดับการสอนของตน นอกจากนี้ ยังใช้เป็นแนวทางในการช่วยหาวิธีแก้ปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนให้แก่ นักศึกษาวิทยาลัยครู เพื่อจะได้ปรับปรุงการฝึกสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้จากแบบสอบถามที่ส่งไปยังนักศึกษาวิทยาลัยครูชั้นปีที่ 4 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษาเป็นวิชาเอก ในสถาบันฝึกหัดครูระดับปริญญาโทในกรุงเทพมหานคร จำนวน 98 คน และอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ผู้รับผิดชอบทางหน่วยโสตทัศนศึกษา จากสถาบันฝึกหัดครูแห่งเดียวกัน จำนวน 17 คน ข้อมูลที่ได้นำนามาหาค่าร้อยละ หาค่าเฉลี่ยน้ำหนักของคำตอบ แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปตาราง

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "ปัญหาการใช้สื่อการสอนสำหรับฝึกสอนสังคมศึกษาของนักศึกษาวิทยาลัยครู" จำนวนของนักศึกษาวิทยาลัยครูที่เป็นตัวอย่างประชากรครั้งนี้ เป็นชายร้อยละ 28.57 และเป็นหญิงร้อยละ 71.43 ผลการวิจัยมีดังนี้

1. นักศึกษาวิทยาลัยครูส่วนใหญ่จะใช้สื่อการสอนเป็นบางชั่วโมง ถึงร้อยละ 83.67 เนื่องจากเห็นว่าจำเป็นหรือเหมาะสมที่จะใช้สื่อการสอนในชั่วโมงนั้น ๆ นอกจากนั้น

ยังมีเวลาเพียงพอที่จะจัดหาสื่อการสอน (คูตารางที่ 2) ส่วนนักศึกษาวิทยาลัยครูที่ไม่ได้ใช้สื่อการสอนเป็นบางชั่วโมง เนื่องจากพิจารณาเห็นว่าไม่จำเป็นหรือไม่เหมาะสมในการใช้สื่อการสอนในชั่วโมงนั้น ๆ และยังหาสื่อการสอนชนิดที่ต้องการใช้ไม่ได้ (คูตารางที่ 3) นักศึกษาวิทยาลัยครูส่วนใหญ่มีความเห็นว่า สื่อการสอนช่วยให้อธิบายบทเรียนได้ง่ายขึ้น รองลงมาคือช่วยให้นักเรียนจำบทเรียนได้แม่นยำ ช่วยให้นักเรียนได้รับประสบการณ์มากขึ้น และทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนด้วย (คูตารางที่ 4)

2. ผลเสียของสื่อการสอนนั้นมีนักศึกษาวิทยาลัยครูจำนวนน้อยที่เห็นว่า การนำสื่อการสอนเข้ามาใช้ในการสอนสังคมศึกษา จะเกิดผลเสียคือทำให้ระเบียบวินัยในชั้นหย่อนลงไป และทำให้สอนไม่ทันหลักสูตร นอกจากนั้นยังเป็นการเพิ่มภาระให้แก่ครู (คูตารางที่ 5)

3. ก่อนที่จะออกไปฝึกสอนจริง ๆ นักศึกษาวิทยาลัยครูส่วนใหญ่ได้สำรวจหรือศึกษาหลักสูตรเนื้อหาวิชาสังคมศึกษาที่จะต้องฝึกสอนเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาได้แก่เก็บรวบรวมสื่อการสอนประเภทวัสดุ และสิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ ที่คิดว่าอาจใช้ในการฝึกสอนวิชาสังคมศึกษาได้ (คูตารางที่ 6)

4. สื่อการสอนที่ใช้ในการฝึกสอนวิชาสังคมศึกษาของนักศึกษาวิทยาลัยครูส่วนใหญ่จะสร้างขึ้นมาจากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาได้แก่การขอยืมจากโรงเรียนฝึกสอน (คูตารางที่ 7) นักศึกษาวิทยาลัยครูเลือกใช้สื่อการสอนโดยมีหลักเกณฑ์ในการเลือกดังนี้คือ เลือกสื่อการสอนให้ตรงจุดมุ่งหมายของเรื่องที่จะสอนเป็นอันดับหนึ่ง นอกจากนั้นก็เลือกสื่อการสอนที่มีความชัดเจนหาได้ง่าย และนำมาใช้ได้สะดวก (คูตารางที่ 8)

5. ในการใช้สื่อการสอนประกอบการสอนวิชาสังคมศึกษา นักศึกษาวิทยาลัยครูจะนำสื่อการสอนเข้ามาใช้ในการอธิบายประกอบบทเรียน โดยมีการวางแผนการใช้สื่อการสอนล่วงหน้าเสียก่อนเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาได้แก่การทดลองก่อนที่จะนำสื่อการสอนเข้าไปใช้สอนจริง ๆ (คูตารางที่ 9) ภายหลังจากใช้สื่อการสอนแล้ว นักศึกษาวิทยาลัยครูได้ทดสอบว่านักเรียนเข้าใจเนื้อหาที่เรียนหรือไม่มากเป็นอันดับหนึ่ง และเก็บสื่อการสอนที่ใช้แล้วไว้ใช้ในคราวต่อไปมากเป็นอันดับสอง (คูตารางที่ 11)

6. สื่อการสอนที่นักศึกษาวิทยาลัยครูใช้ในการฝึกสอนวิชาสังคมศึกษามากที่สุดคือแผนที่ ใช้มากถึงร้อยละ 95.92 รองลงมาคือรูปภาพร้อยละ 87.75 และแผนภูมิร้อยละ

75.51 ตามลำดับ ส่วนสื่อการสอนที่ใช้น้อยที่สุดคือเครื่องเล่นแผ่นเสียงและโทรทัศน์ ใช้เพียงร้อยละ 3.06 (ดูตารางที่ 12)

7. ปัญหาและอุปสรรคในการผลิตสื่อการสอนบางชนิด เพื่อใช้ประกอบการสอนของนักศึกษาวิทยาลัยครูส่วนใหญ่แล้ว นักศึกษาวิทยาลัยครูจะมีปัญหามากในการผลิตสื่อการสอนเพื่อใช้ประกอบการสอนวิชาสังคมศึกษาเรียงตามลำดับดังนี้ ขาดเงินในการจัดซื้อสื่อการสอน ไม่ได้รับความสะดวกในการใช้เครื่องมือในการผลิตสื่อการสอนบางชนิดจากโรงเรียนฝึกสอน ไม่มีเครื่องมือช่วยในการผลิตสื่อการสอน ขาดทักษะในการทำสื่อการสอนบางชนิด ขาดผู้ให้คำแนะนำคอยช่วยเหลือ ขาดความรู้และประสบการณ์อย่างเพียงพอ ไม่มีสถานที่สำหรับผลิตสื่อการสอนบางชนิด และไม่มีเวลาในการผลิตสื่อการสอน (ดูตารางที่ 13)

8. ปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอนสำหรับฝึกสอนสังคมศึกษาของนักศึกษาวิทยาลัยครูส่วนใหญ่ จะมีปัญหาและอุปสรรคมากเรียงลำดับดังนี้คือ สื่อการสอนของโรงเรียนฝึกสอนมีจำนวนน้อย ไม่มีสื่อการสอนที่ตรงการใช้อยู่ในโรงเรียนฝึกสอน สภาพของห้องเรียนไม่เหมาะสมกับการใช้สื่อการสอนประเภทที่ต้องใช้ไฟฟ้า ขาดทักษะในการใช้สื่อการสอนประเภทเครื่องมือ เช่น เครื่องฉายสไลด์ มีความยุ่งยากในการขอยืมสื่อการสอนมาใช้ ขาดผู้ให้คำแนะนำในการใช้สื่อการสอนบางชนิด ไม่สามารถที่จะหาสื่อการสอนให้ตรงกับจุดมุ่งหมายของเรื่องที่จะสอน และไม่ทราบแหล่งที่จะหาสื่อการสอนที่ต้องการได้ตามลำดับ (ดูตารางที่ 14) เมื่อใช้สื่อการสอนเสร็จแล้ว นักศึกษาวิทยาลัยครูส่วนใหญ่มีปัญหามากในเรื่องไม่มีเวลาในการจัดกิจกรรมต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มพูนความรู้ของนักเรียน และขาดสถานที่เก็บสื่อการสอนที่ใช้แล้ว (ดูตารางที่ 15)

9. นักศึกษาวิทยาลัยครูมีความต้องการที่จะเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ในการทำสื่อการสอนบางชนิดมากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาได้แก่วิธีการใช้สื่อการสอนประเภทเครื่องมือมากเป็นอันดับสอง และวิธีการใช้สื่อการสอนประเภทวัสดุมากเป็นอันดับสาม นอกจากนี้ นักศึกษาวิทยาลัยครูยังต้องการให้สถาบันฝึกหัดครูช่วยเหลือในเรื่องจัดวัสดุสิ้นเปลืองไว้บริการแก่นักเรียนฝึกสอนมากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือต้องการให้สถาบันฝึกหัดครูมีห้องผลิตอุปกรณ์พร้อมด้วยเครื่องมือในการทำสื่อการสอน สำหรับความต้องการที่นักศึกษาวิทยาลัยครูต้องการ

ให้โรงเรียนฝึกสอนช่วยเหลือมากที่สุด ใ้แก่ต้องการให้โรงเรียนฝึกสอนรวบรวมสื่อการสอนไว้เพื่อให้นักศึกษาวิทยาลัยครูยืมไปใช้อย่างเพียงพอ รองลงมาคือต้องการให้โรงเรียนฝึกสอนจัดสถานที่สำหรับเก็บสื่อการสอนที่ไว้แล้ว และจัดครูอาจารย์ที่มีความรู้ทางโสตทัศนศึกษาไว้ให้คำแนะนำช่วยเหลือในการทำสื่อการสอน (คูตารางที่ 16-18)

ความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ผู้รับผิดชอบทางหน่วยโสตทัศนศึกษา เห็นว่านักศึกษาวิทยาลัยครู ใช้สื่อการสอนประกอบการอธิบายในบทเรียนมากที่สุดถึง 100 % รองลงมาใ้แก่นักศึกษาวิทยาลัยครูใ้ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อการสอน และใช้สื่อการสอนที่มีคุณสมบัติตรงกับจุดมุ่งหมายในการสอน นอกจากนี้ อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ผู้รับผิดชอบทางหน่วยโสตทัศนศึกษา ยังเคยใ้คำแนะนำแก่นักศึกษาวิทยาลัยครูในการนำสื่อการสอนมาใช้ในห้องเรียนมากเป็นอันดับหนึ่ง และแนะนำแหล่งที่จะยืมสื่อการสอนมาใช้ใ้ได้มากเป็นอันดับสาม ในการเลือกสื่อการสอนมาใช้ อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ผู้รับผิดชอบทางหน่วยโสตทัศนศึกษาใ้ใ้คำแนะนำแก่นักศึกษาวิทยาลัยครูในเรื่องนี้ ทั้งยังแนะนำแหล่งสื่อการสอนที่ใ้เปล่าที่นักศึกษาวิทยาลัยครูจะยืมใ้ได้ (คูตารางที่ 19-20)

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาวิทยาลัยครูทั้งหมดใ้้นำสื่อการสอนเข้ามาใช้ประกอบการสอนวิชาสังคมศึกษา ถึงแม้ว่ามีนักศึกษาวิทยาลัยครูเพียงส่วนน้อย ร้อยละ 16.32 ที่ใช้สื่อการสอนในการสอนสังคมศึกษาทุกชั่วโมง แต่นักศึกษาวิทยาลัยครูทุกคนใ้ นำสื่อการสอนเข้ามาใช้ในการสอนสังคมศึกษา แม้จะไม่ทุกครั้งก็ตาม ในการใช้สื่อการสอนส่วนใหญ่ นักศึกษาวิทยาลัยครูจะนำสื่อการสอนเข้ามาใช้ในการอธิบายประกอบบทเรียน ทั้งนี้ แสดงให้เห็นว่านักศึกษาวิทยาลัยครูส่วนใหญ่เห็นความสำคัญและประโยชน์ของสื่อการสอนที่มีต่อสภาพการเรียนการสอน ทำใ้ห้อธิบายบทเรียนใ้ง่ายขึ้น ช่วยทำใ้นักเรียนเข้าใจบทเรียนใ้ดีขึ้น ดึงดูดความสนใจในการเรียน มีนักศึกษาวิทยาลัยครูจำนวนน้อยมากที่เห็นว่าสื่อการสอนจะทำใ้เกิดผลเสียตรงที่ทำใ้ระเบียบวินัยในชั้นหย่อนลงไป ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนักศึกษาวิทยาลัยครูใ้ใ้วางแผนในการเลือกสื่อการสอนมาใช้ และเลือกสื่อการสอนที่ใ้ตรงจุดมุ่งหมาย

ของเรื่องที่จะสอน สื่อการสอนนั้นไม่มีความน่าสนใจและนักศึกษาวิทยาลัยครูขาดทักษะในการใช้สื่อการสอนที่จะช่วยเร่งเร้าให้นักเรียนสนใจในบทเรียน จึงทำให้นักเรียนไม่สนใจเรียน พลอยทำให้ระเบียบวินัยในชั้นห่วยลงไป สื่อการสอนที่นักศึกษาวิทยาลัยครูนำมาใช้ส่วนใหญ่จะผลิตขึ้นมาเอง เช่น แผนที่ รูปภาพ แผนภูมิ นักศึกษาวิทยาลัยครูจะใช้สื่อการสอนประเภท เครื่องมือน้อย เช่น โทρθทัศน์ เครื่องเล่นแผ่นเสียง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าขาดความรู้ และทักษะในการใช้สื่อการสอนประเภท เครื่องมือก็เป็นได้ และอาจเป็นเพราะว่าทางโรงเรียนฝึกสอนไม่มีสื่อการสอนประเภท เครื่องมือให้นักศึกษาวิทยาลัยครูใช้ อีกทั้งทางสถาบันฝึกหัดครูเองก็ไม่มีสื่อการสอนประเภท เครื่องมือให้นักศึกษาวิทยาลัยครูยืมใช้ อย่างเพียงพอ เมื่อเทียบกับจำนวนนักศึกษาวิทยาลัยครูที่ออกไปฝึกสอน นอกจากนี้แล้วยังมีปัญหาในเรื่องสภาพของห้องเรียนไม่เหมาะสมกับการใช้สื่อการสอนประเภท เครื่องมือที่ต้องใช้ไฟฟ้านี้เอง เป็นสาเหตุที่ทำให้นักศึกษาวิทยาลัยครูใช้สื่อการสอนประเภท เครื่องมือน้อย เพราะมีความยุ่งยากกังวลว่า นอกจากนั้นยังขาดผู้ให้คำแนะนำช่วยเหลือในการใช้สื่อการสอนประเภท เครื่องมือในโรงเรียนฝึกสอนอีกด้วย อย่างไรก็ตาม จากการวิจัยจะเห็นได้ว่า นักศึกษาวิทยาลัยครูทั้งหมดมีการเตรียมตัวก่อนที่จะออกฝึกสอนโดยสำรวจหรือศึกษาหลักสูตร เนื้อหาวิชาสังคัมศึกษาที่ตนเองสอน เก็บรวบรวมสื่อการสอนประเภท วัสดุ และ สิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ ที่คิดว่า อาจใช้ในการฝึกสอนวิชาสังคัมศึกษาได้ มีความสนใจที่จะสืบตาม เพื่อให้ทราบแหล่งสื่อการสอนและศึกษา หรือสนใจที่จะศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้ และการผลิตสื่อการสอนบางประเภทอยู่เสมอ เมื่อไปถึงโรงเรียนฝึกสอนแล้ว นักศึกษาวิทยาลัยครูได้มีการสำรวจประเภทและจำนวนเครื่องมือของสื่อการสอนที่มีอยู่ในโรงเรียนฝึกสอนอีกด้วย ปัญหาของนักศึกษาวิทยาลัยครูในการฝึกสอนก็คือขาดเงินในการจัดซื้อสื่อการสอน เนื่องด้วยราคาของวัสดุที่จะนำมาทำสื่อการสอนแพงขึ้น และในการนำสื่อการสอนเข้ามาใช้ประกอบการอธิบายบทเรียนสังคัมศึกษาแต่ละครั้งจะต้องจัดทำสื่อการสอนใหม่ทั้งหมด เพราะว่านักศึกษาวิทยาลัยครูขาดทักษะในการดัดแปลงสื่อการสอนที่มีอยู่เพื่อให้ใช้ได้คราวต่อไป และสื่อการสอนบางชนิดก็ไม่สามารถนำมาดัดแปลงเพื่อใช้ใหม่ได้อีก จึงทำให้สิ้นเปลืองเงินในการผลิตสื่อการสอนมาก เพราะสื่อการสอนบางอย่างทำขึ้นเพื่อใช้ในชั่วโมงเดียวไม่คุ้มค่ากับเวลาที่เสียไปในการผลิตสื่อการสอน ทั้งยัง

เสียเงินมาก ด้วยเหตุนี้เองนักศึกษาวิทยาลัยครูจึงต้องการให้สถาบันฝึกหัดครูจัดหาวัสดุสิ้นเปลืองไว้บริการแก่นักเรียนฝึกสอน และต้องการให้ทางโรงเรียนฝึกสอนเก็บรวบรวมสื่อการสอนไว้เพื่อให้นักเรียนฝึกสอนยืมใช้อย่างเพียงพอ รวมทั้งจัดหาวัสดุสิ้นเปลืองที่จำเป็นในการผลิตสื่อการสอนบางชนิดในโรงเรียนฝึกสอน อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าทางโรงเรียนฝึกสอนจะมีสื่อการสอนบางชนิดให้นักศึกษาวิทยาลัยครูยืมไปใช้ได้ นักศึกษาวิทยาลัยครูก็ควรจะต้องระมัดระวังสื่อการสอนนั้นให้เข้ากับบทเรียนและตกแต่งให้เด่นชัดเพื่อชวนให้นักเรียนสนใจ เช่น แผ่นที่ของโรงเรียนฝึกสอนส่วนใหญ่จะเป็นแผ่นที่โลกหรือแผ่นที่ทวีปแต่ละทวีป ซึ่งเมื่อนักศึกษาวิทยาลัยครูนำมาใช้แล้ว นักเรียนจะไม่สนใจ จึงควรตกแต่งโดยการเขียนบัตรคำแสดงชื่อเมือง ภูเขา แม่น้ำ เป็นต้น ที่นักศึกษาวิทยาลัยครูต้องการสอนในชั่วโมงนั้น ตัดพิมพ์แผ่นที่เมื่อกล่าวถึงชื่อเหล่านั้นออกมา เพื่อทำให้ชื่อต่าง ๆ เหล่านั้นเด่นชัด และนักเรียนมองเห็นได้ชัดเจน เพราะปกติแล้วชื่อต่าง ๆ บนแผนที่จะเล็กเกินไปจนนักเรียนไม่สามารถมองเห็นได้ทั่วทุกคน ทั้งนี้อาจารย์นักศึกษและอาจารย์ผู้รับผิดชอบทางหน่วยโลหิตศึกษาบางท่านให้ความเห็นว่า นักศึกษาวิทยาลัยครูส่วนใหญ่เมื่อต้องการนำสื่อการสอนของโรงเรียนเข้าไปใช้สอนในห้องเรียนก็จะใช้สื่อการสอนนั้นทันทีโดยไม่มีการเตรียมวางแผนการใช้สื่อการสอนก่อนล่วงหน้า ทำให้นักเรียนเมื่อหน่ายได้ สถาบันฝึกหัดครูควรที่จะส่งเสริมให้นักศึกษาวิทยาลัยครูมีความรู้และทักษะในการผลิตและการใช้สื่อการสอนประกอบการสอนวิชาสังคมศึกษาอย่างถูกวิธี และเพียงพอ อันจะทำให้การฝึกสอนของนักศึกษาวิทยาลัยครูมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ข้อเสนอแนะต่อสถาบันฝึกหัดครู

จากผลการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการใช้สื่อการสอนสำหรับฝึกสอนสังคมศึกษาของนักศึกษาวิทยาลัยครู" ควรเสนอแนะเพื่อแก้ไขปรับปรุงดังนี้

1. สถาบันฝึกหัดครูควรจัดให้มีการเรียนวิชาโลหิตศึกษาอุปกรณ์ภาคปฏิบัติให้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การใช้สื่อการสอนประเภทเครื่องมือ
2. ในการเรียนวิชาวิธีสอนวิชาเฉพาะ อาจารย์ผู้สอนควรที่จะแนะนำสื่อการสอนต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้ ตลอดจนวิธีใช้ที่ถูกต้อง และหลักสูตรวิชาวิธีสอนวิชาเฉพาะกับวิชา

โสตทัศนอุปกรณ์ ควรจะสัมพันธ์กัน โดยให้นักศึกษาวิทยาลัยครูเรียนเรื่องสื่อการสอนที่จะนำมาใช้ในการสอนใต้อาคารทฤษฎีในวิชาวิธีสอนวิชาเฉพาะ และได้มีโอกาสฝึกหัดหรือลองทำสื่อการสอนชนิดนั้น ๆ ในชั่วโมงวิชาโสตทัศนอุปกรณ์

3. สถาบันฝึกหัดครูควรมีศูนย์โสตทัศนศึกษา เก็บรวบรวมสื่อการสอนให้นักศึกษาวิทยาลัยครูยืมไปใช้ได้ โดยจัดให้มีเจ้าหน้าที่ประจำคอยให้บริการแบบเดียวกับเจ้าหน้าที่ห้องสมุด และมีรายการสื่อการสอนที่จะให้ยืมได้ เพื่อให้ความสะดวกในการค้นหา

4. สถาบันฝึกหัดครูควรจัดงบประมาณสำหรับทำสื่อการสอนในวิชาโสตทัศนอุปกรณ์ และเก็บสื่อการสอนที่นักศึกษาวิทยาลัยครูทำไว้เป็นของกลางของศูนย์โสตทัศนศึกษาเพื่อให้นักศึกษาวิทยาลัยครูที่ออกฝึกสอนมาขอยืมไปใช้ได้

5. สถาบันฝึกหัดครูควรให้คำแนะนำแก่นักศึกษาวิทยาลัยครูถึงแหล่งวัสดุที่ไปล่า เช่น ตามสถานทูตต่าง ๆ และให้คำแนะนำแหล่งที่ให้ยืมสื่อการสอนได้ เช่น

ศูนย์โสตทัศนศึกษา วิทยาลัยเทคนิค พระนคร

แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา กองการศึกษาผู้ใหญ่ กระทรวงศึกษาธิการ

แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร

USIS

135 ถนนสาทร กรุงเทพมหานคร

6. สถาบันฝึกหัดครูควรจัดผู้เชี่ยวชาญหรืออาจารย์ที่มีความรู้ทางโสตทัศนศึกษา คอยดูแลช่วยเหลือ ให้คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการสอนแก่นักศึกษาวิทยาลัยครูอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะในระหว่างการฝึกสอน

ข้อเสนอแนะต่อนักศึกษาวิทยาลัยครู

1. นักศึกษาวิทยาลัยครูควรศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับสื่อการสอนจากหนังสือต่าง ๆ อยู่เสมอ เช่น หนังสือคู่มือการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ของแผนกโสตทัศนศึกษา วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร นอกจากนั้นก่อนที่จะออกฝึกสอนควรจะทำสื่อการสอนเตรียมไว้ล่วงหน้า

2. นักศึกษาวิทยาลัยครูควรมหาโอกาสไปชมนิทรรศการเกี่ยวกับอุปกรณ์การสอนที่สถาบันต่าง ๆ จัดขึ้น เพื่อเพิ่มพูนความรู้และเป็นแนวให้เกิดความคิดในการผลิตสื่อการสอน

3. นักศึกษาวิทยาลัยครูควรวหาโอกาสมาปรึกษาหารือกับอาจารย์ผู้รับผิดชอบทางหน่วยโสตทัศนศึกษาของสถาบันฝึกหัดครู ในระหว่างออกฝึกสอน เกี่ยวกับสื่อการสอนที่ควรผลิตว่าควรจะมีผลอย่างไร เพื่อให้สื่อการเรียนนั้นน่าสนใจและตรงกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการสอน

4. นักศึกษาวิทยาลัยครูควรรีบทราบแหล่งวัสดุได้เปล่าที่จะเป็นประโยชน์ต่อการผลิตสื่อการสอน และรู้จักแหล่งที่ให้มีสื่อการสอนได้

5. เมื่อฝึกสอนเสร็จแล้ว นักศึกษาวิทยาลัยครูไม่ควรจะทิ้งสื่อการสอนไปโดยเปล่าประโยชน์ แต่ควรจะมีมอบให้แก่โรงเรียนฝึกสอน หรือศูนย์โสตทัศนศึกษาของสถาบันฝึกหัดครู เพื่อที่จะได้ใช้สื่อการเรียนนั้นให้เป็นประโยชน์แก่ผู้ที่ออกฝึกสอนรุ่นต่อไป

ข้อเสนอแนะต่อโรงเรียนฝึกสอน

1. โรงเรียนฝึกสอนควรร่วมมือและสนับสนุนการใช้สื่อการเรียนของนักศึกษาวิทยาลัยครู โดยจัดหาสื่อการเรียน งบประมาณ สำหรับจัดซื้อวัสดุสิ้นเปลืองมาใช้ในการผลิตสื่อการเรียนให้พอกับความต้องการ

2. โรงเรียนฝึกสอนควรมีหน่วยวัสดุอุปกรณ์ เพื่อให้บริการแก่นักศึกษาวิทยาลัยครู ทั้งในด้านการใช้วัสดุมาใช้ในการผลิต และจัดสถานที่สำหรับเก็บสื่อการเรียนที่ใช้แล้วให้นักศึกษาวิทยาลัยครู

3. โรงเรียนฝึกสอนควรมีอาจารย์ผู้มีความรู้ทางด้านโสตทัศนศึกษาไว้ให้คำแนะนำปรึกษากับนักศึกษาวิทยาลัยครูที่มีปัญหาทางด้านสื่อการเรียน

4. โรงเรียนฝึกสอนควรมีห้องสำหรับรวบรวมสื่อการเรียนที่นักศึกษาวิทยาลัยครูผลิตขึ้นในแต่ละรุ่น เพื่อให้ นักศึกษาวิทยาลัยครูที่ออกฝึกสอนรุ่นต่อไป สามารถนำสื่อการเรียนที่มีอยู่เดิมมาใช้ได้อีก

5. โรงเรียนฝึกสอนควรมีสถานที่สำหรับให้นักศึกษาวิทยาลัยครูได้ทำสื่อการเรียนร่วมกัน เพื่อจะได้ช่วยกันคิดและช่วยกันผลิตสื่อการเรียนที่ใช้ร่วมกันได้

ข้อเสนอแนะต่อผู้ที่ทำการวิจัยต่อไป

การวิจัยครั้งนี้มีความจำกัดหลายอย่าง เช่น เวลาที่ใช้ในการวิจัย การรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถามเพียงอย่างเดียว ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยก็เป็นเพียงนักศึกษาวิทยาลัยครู และอาจารย์นิเทศกับอาจารย์ผู้รับผิดชอบทางหน่วยโสตทัศนศึกษาเท่านั้น นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างประชากรยังสุ่มจากสถาบันฝึกหัดครูระดับปริญญาเฉพาะในกรุงเทพมหานคร ซึ่งสถาบันเหล่านี้อยู่ใกล้แหล่งความเจริญ ย่อมสามารถหาสื่อการสอนได้มากกว่าสถาบันฝึกหัดครูระดับปริญญาที่อยู่ห่างไกลจากจังหวัดกรุงเทพมหานคร ดังนั้น ผู้วิจัยจึงใคร่เสนอแนะแก่ผู้ที่จะทำการศึกษาต่อไปในค่านต่าง ๆ ดังนี้

1. การวิจัยควรใช้เทคนิคหลาย ๆ อย่างประกอบกัน เช่น ใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การสังเกตการสอนของนักศึกษาวิทยาลัยครู เป็นต้น
2. ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยควรมีหลายฝ่าย เช่น อาจารย์ใหญ่ อาจารย์พี่เลี้ยง เพื่อให้ผลในการวิจัยสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพมากขึ้น
3. ควรจะสุ่มตัวอย่างประชากรจากสถาบันฝึกหัดครูระดับปริญญาในจังหวัดอื่น ๆ นอกจากกรุงเทพมหานครด้วย เพื่อจะได้ทราบปัญหาและความต้องการของนักศึกษาวิทยาลัยครูแล้วนำมาเปรียบเทียบกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย